

تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه معصومین (ع)

مؤلفان:

آزیتا ناز محمدی

سارا خدیو فر

پریوش قاسمی

زهره بشیری

۱۳۹۷

عنوان و نام پدیدآور	تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه معصومین (ع) / آریتا بازوبندی... او دیگران.
مشخصات نشر	تهران : سخنوران، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۲۱ص؛ ۵/۱۴ x ۵/۲۱ س.م.
شابک	978-600-455-894-5
وضعیت فهرست نویسی	فیبیا
یادداشت	آریتا بازوبندی، سارا خاکپورفرد، پروش قاسمی، زهره بشیری.
یادداشت	کتابنامه.
موضوع	تربیت اخلاقی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام
موضوع	Moral education -- Religious aspects -- Islam
موضوع	علین ابی‌طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه درباره اخلاقی
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Views on ethics
موضوع	علین ابی‌طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. -- دیدگاه درباره تربیت اخلاقی
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I, 600-661 -- Views on moral education
موضوع	علین ابی‌طالب (ع)، امام اول، ۲۳ قبل از هجرت - ۴۰ ق. نهج‌البلاغه -- اخلاقی
موضوع	Ali ibn Abi-talib, Imam I. Nahjol - Balaghah -- Ethics
موضوع	چهارده معصوم -- دیدگاه درباره تربیت اخلاقی
موضوع	Fourteen Inhocents of Shilte -- Views on Moral education
شناسه	بازوبندی، آریتا، ۱۳۵۴ -
ی کنگ	BP ۱۳۹۷/۱۲۳ ۱۳۴ /
رده دهی	۲۹۷/۴۸۳۷
شماره کتابت نامی	۵۳۲

تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه معصومین (ع)

مؤلف: آریتا بازوبندی - سارا خاکپورفرد - پروش قاسمی - زهره بشیری

ناشر: سخنوران

صفحه‌آرایی و طراحی جلد: سخنوران

سال و نوبت چاپ: تابستان ۱۳۹۷ - اول

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۵۵-۸۹۴-۵

قیمت: ۱۰۰۰۰ تومان

کلیه حقوق این اثر محفوظ می‌باشد.

تهران، میدان انقلاب، خیابان کارگر شمالی، بعد از فرصت، شماره ۱۴۰۷

تلفن: ۶۶۴۷۶۳۰۶ - ۰۹۱۹۳۶۱۶۶۱۳ (svnpub@gmail.com)

فهرست مطالب

۱۱.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: مبانی تربیت اخلاقی کودکان
۱۳.....	تعریف اصطلاحات
۱۳.....	اخلاق
۱۳.....	تربیت اخلاقی
۱۳.....	کودک
۱۴.....	مفهوم تربیت
۱۴.....	مفهوم تربیت و تربیت دینی
۱۶.....	نیل به کمال مطلوب
۱۶.....	اهمیت تربیت خانواده در قرآن و حدیث
۱۷.....	تربیت کودک در بعد مذهبی
۱۸.....	شیوه آموزش مفاهیم دینی به کودکان
۱۹.....	دو دوره کلی آموزش
۲۰.....	اهمیت تربیت دینی
۲۱.....	تأثیر باور دینی در تربیت
۲۳.....	ساختار اخلاقی و تربیتی معصومین
۲۳.....	دانش‌اندوزی توأم با عمل
۲۳.....	بی‌اعتنایی به زخارف دنیوی

- ۲۴.....آزادگی و ظلم‌ستیزی
- ۲۵.....مهر و محبت
- ۲۶.....نظم و ترتیب در کارها
- ۲۷.....رعایت عدالت و مساوات بین فرزندان
- ۲۸.....خوش خلقی و انسان دوستی
- ۲۸.....سالم سازی محیط رشد فرزندان
- ۲۹.....تغییر موقعیت
- ۳۰.....یتیم نوازی در فرهنگ اسلام
- ۳۲.....انصاف، ریا، ریا پرستی، غصت اخلاقی
- ۳۳.....بازی و راهم راهی دکان
- ۳۴.....تربیت اخلاقی
- ۳۶.....آراسته شدن به فضائل و زکات (تحلیه)
- ۳۸.....شیوه‌های تکریم کودکان
- ۳۸.....۱- بوسیدن
- ۳۹.....۲- سلام کردن
- ۳۹.....۳- انتخاب نام زیبا و با معنی
- ۴۱.....۴- نام بردن کودک با احترام
- ۴۱.....۵- همبازی شدن
- ۴۲.....۶- گفتار نیکو

فصل دوم: تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه پیامبر اسلام (ص)

- ۴۵.....مبانی اصول تربیتی کودکان
- ۴۵.....مبنای اول: فطرت
- ۴۵.....مبنای دوم: عقلانیت
- ۴۶.....مبنای سوم: کرامت

۴۶	مبنای چهارم: جذبه حسن و احسان
۴۶	مبنای پنجم: نقایص ذاتی انسان
۴۷	مبنای ششم: وجود رابط
۴۹	فصل سوم: تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه امیرالمومنین (ع)
۴۹	اخلاق
۵۱	تربیت
۵۳	اصول تربیت اخلاقی
۵۳	۱- اصل اساسی شرایط محیطی کودکان
۵۵	۲- اصل عزت
۵۶	۳- اصل تعقل
۵۷	۴- اصل تداوم در تعلیم
۵۸	۵- اصل تذکر
۶۰	۶- اصل فضل
۶۱	۷- اصل عدل
۶۳	مبانی تربیت اخلاقی کودکان
۶۶	تربیت اخلاقی
۶۸	خودسازی
۷۱	فرزند؛ آزمون بزرگ الهی
۷۲	توجه به ارزش‌ها و فضیلت‌ها
۷۳	پرهیز از دنیاپرستی
۷۳	بصیرت و آگاهی
۷۴	سخنرانی، شعر، بیان سخنان پند آموز بزرگان
۷۴	گام در مسیر هدایت
۷۵	ترس از خدا

- ۷۶..... کلید بهشت ، تقوی و پرهیزکاری
- ۷۷..... استفاده از فرصت
- ۷۷..... رابطه‌های خدایی
- ۷۸..... توصیه‌های عملی به منظور تقویت ایمان مذهبی در کودکان
- ۷۹..... یاد خدا و آخرت
- ۷۹..... روش تربیت اخلاقی کودکان
- ۸۰..... احترام گذاشتن
- ۸۱..... تعافا
- ۸۳..... توبه یا تائب نفس
- ۸۴..... روش توبه تکرار و عادت دادن
- ۸۵..... محاسبه
- ۸۷..... موعظه
- ۸۸..... عبرت‌آموزی
- ۹۰..... عفو و مبالغه
- ۹۱..... مبالغه در تشویق
- ۹۳..... روش توبه
- ۹۵..... صلاحیت حرفه معلمی برای تربیت اخلاقی

فصل چهارم: تربیت اخلاقی کودکان از دیدگاه دیگر معصومین (ع)..... ۹۷

- ۹۷..... هدف تربیت اخلاقی کودکان
- ۹۸..... تقوا
- ۹۹..... حکمت
- ۱۰۱..... عبادت
- ۱۰۲..... نماز
- ۱۰۲..... سماحت

۱۰۳.....	قناعت
۱۰۳.....	پرورش روح عدالت‌خواهی
۱۰۵.....	شیوه‌های تربیتی حضرت زهرا(ع) در مورد کودکان
۱۰۵.....	توجه به بعد عبادی فرزندان
۱۰۶.....	اخلاق در نهج‌البلاغه
۱۰۶.....	اخلاق و اندیشه علوی
۱۰۹.....	روش‌های کاربردی تربیت فرزند از دیدگاه امام رضا(ع)
۱۰۹.....	۱. روش سه‌گانه
۱۱۰.....	۲. روش عملی
۱۱۰.....	۳. روش ده‌گانه
۱۱۱.....	حادثه کربلا از منظر تربیت فرزندان
۱۱۲.....	نقش آزادی و انتخاب در تربیت فرزندان از دیدگاه امام حسین(ع)
۱۱۳.....	تربیت جنسی کودک
۱۱۵.....	کامل و ایده آل
۱۱۵.....	بهای انسان
۱۱۶.....	آثار تقوا در انسان
۱۱۷.....	فهرست منابع

مقدمه

اخلاق و تربیت اخلاقی به دلیل نقش مهمی که در سرنوشت انسان و جامعه دارد، از دیرباز مورد توجه اندیشمندان بشری و پیشوایان دینی بوده است. بخش اعظم آموزه‌های ادین الهی به‌ویژه اسلام را اخلاقیات و قسمت بیشتر فعالیت اولیای دین را تربیت تشکیل می‌دهد (راودی راد، ۱۳۷۵، صص ۱۵۳-۱۵۷). همان طور که می‌دانیم دوران کودکی - دوران تقسیم شاکله و تکوین شخصیت انسانی است و از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. به همین علت است که گفته‌اند: کودک در پنج‌سالگی، نسخه کوچک شخص جوانی است که بعداً خواهد بود. در این دوره باید با رعایت اصول تعلیم و تربیت و سرپرست‌های مناسب، بهره‌گیری از روش‌های دموکراتیک و پرهیز از برخوردهای قهری و تکیه بر ارش‌های انسانی و ملاک‌های عاطفی به پرورش و رشد مهارت‌ها و استعدادهای کودک و جوانان اقدام کرد. در آموزه‌های به‌یادگار مانده از پیشوایان معصوم آمده است که به فرزندان نماز، شنا، تیراندازی و سروده‌های عبدی را بیاموزید، هیچ مکتب، مذهب و گروهی نیست که اهمیت و ضرورت تربیت انسان را انکار کند. اختلافات همه در اهداف و روش‌هاست. همه مکاتب، مذاهب و ممالک برای تربیت آدمی در دوران کودکی به دلایل متعدد اهمیتی ویژه می‌دهند. اسلام نیز برای تربیت در دوران کودکی تأکید فراوان داشته، آن را از جمله وظایف والدین و در شمار حقوق فرزندان می‌داند یکی از مسائل مهم، که تعلیم و تربیت معاصر با آن روبه‌روست، مسئله تربیت اخلاقی

است. اهمیت تربیت اخلاقی در نظام‌های آموزشی و پرورشی، امری بدیهی و غیرقابل انکار است. اصولاً اخلاق و تربیت اخلاقی، یکی از ارکان اساسی فرهنگ بشری را تشکیل می‌دهد. به همین دلیل، این موضوع از دیرباز در فرهنگ اسلامی مورد توجه بوده و امروز نیز در بسیاری از کشورها مورد توجه پژوهشگران قرار گرفته است به نظر می‌رسد، در حوزه تعلیم و تربیت یکی از مهم‌ترین، تأثیرگذارترین و دین‌پسین‌ترین، دشوارترین مباحث، تربیت اخلاقی و اخلاقی بار آوردن انسان‌ها است. انسان‌رو، پرداختن به مباحث مربوط به اصول، مبانی، روش، اهداف، صلاحیت حرفه‌ای معلم به تنی در تربیت اخلاقی و اخلاق از جایگاه رفیعی برخوردار است و باید تربیت اخلاقی کودکان با بررسی و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی جامعه باشد. آینده کودک را مرهون تربیت و پرورش و محبت پدر و مادر می‌داند و برای تمام لحظات زندگی و دوران عمر افراد، دشوار، حساس و مقررات ویژه‌ای دارد. یکی از مسائل مطرح شده در اسلام، مسئله وض‌انفیص بدیدر تربیت فرزندان است که در نظر قرآن و اهل بیت(ع) جایگاه ویژه‌ای دارد.